

DÉLVÍDÉK

Megjelenik minden nap

Főszerkesztő: Illés Sándor

8 oldal, ára 10 fillér

Politikai napilap

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Zombor, Csihás Benő ucca 3.

Telefon: 2-07.

Előfizetés egy óra. 2.40 P.
Negyedévre 7.- P.

I. évfolyam

Zombor, 1941 május 10, szombat

9. szám

Amerika népe nem akar háborút

A munkásság élesen támadja Roosevel politikáját és kísérletet tesz a béke megmentésére / Roosevel döntőjelentőségű beszédét szerdára várják / Fokozódott a német-angol légiküzdelem

OLASZORSZÁG ÜNNEPEL

Az utóbbi huszonnégy órában nem történt a világpolitikában semmi olyan esemény, amely befolyást gyakorolhatna a feszültséggel teli és kétségtelenül nagy események előtt álló világhelyzetre.

Amerikában folytatódik a háborubasodródást előkészítő hirverési hadjárat. Stimson, Knox, Willkie után Halifax lord, Anglia washingtoni nagykövete is megkezdte a nyílt és leplezetlen háborus uszítást. Halifax azzal rémíti az amerikai népet, hogy Németország már elkészítette a terveket Amerika megrohanására, és ha pillanatnyilag lehetetlennek látszik is ez, holnap már könnyű feladat lesz. A hirveréshez csatlakozott a washingtoni földművelésügyi miniszter is, aki farmerekből álló hallgatósága előtt rendkívül sötét képet festett Amerika gazdasági jövőjéről, német győzelem esetén.

Az amerikai sajtóban élénk visszhangra talált a nyílt háborus uszítás. A kormánylapok felpanaszolják, hogy az USA közvéleménye nem tanúsít kellő érdeklődést a háboru és béke nagy kérdése, pontosabban a Roosevel-kormány és az angol ügynökök háborus propagandája iránt, míg a független és ellenzéki sajtó élesen kikel a kormány politikája ellen és követeli a fékevesztett uszítás megállítását. Megegyeznek a lapok abban, hogy Amerika már tulságosan megszire ment angolbarát politikájával és a helyzet válságos.

Az amerikai munkásság sajtója, vezetői és nem utolsó sorban a mindgyakrabban ismétlődő szándékos rongálások útján, félreérthetetlen módon kinyilvánította, hogy nem akarja a háborút. Egyik munkás lap hangoztatja, hogy ez a háboru pusztulásba döntheti Amerikát, a munkásság gyűlöli a háborut és nem hajlandó idegen érdekekért vért és verejtéket áldozni. Az amerikai nép széles rétegei is kinyilvánították háboruellenes magatartásukat Halifax lord propaganda-körtutja során. Halifax valószínűleg nem számított olyan barátságosan fogadtatásra, mint amilyenben az annyit hangoztatott „angolbarát” lakosság részéről része volt. Chicagóban heves tüntetés zajlott le és a tüntetők táblákat hordoztak, amelyeken az áll, hogy ez a háboru nem Amerika háboruja, az Egyesült Államok népe nem akar háborút és Halifax térjen vissza hazájába. Wheler szenátor ellenzéki vezér azt állítja, hogy az Egyesült Államok népének kilencven százaléka a háboru ellen foglal állást, helyteleníti Roosevel politikáját és érthetetlen, hogy

egy maroknyi, elenyésző kisebbség rákényszerítheti akaratát Amerika szabad népére.

Roosevelt

még mindig beteg és orvosai tanácsára egyelőre nem dolgozik. Beavatott helyen úgy tudják, hogy az elnök Amerikára sorsdöntő elhatározását a jövő hét szerdáján jelenti be, a pánamerikai értekezleten elmondandó beszéde keretében. Amerika közvéleménye nagy érdeklődéssel várja az elnök bejelentését. Semleges megfigyelők úgy látják, hogy az amerikai politika odáig megy a háboru felé, hogy a helyzetet már csak az elnök láthatja át tisztán.

Szerdára várják Roosevel döntő elhatározását

Washington, május 9.

Roosevelt elnök személyes titkára kijelentette, hogy az elnök állapotában javulás állott be. Arról panaszkodik, hogy orvosai téltenségre kényszerítik és azt tanácsolják neki, hogy néhány napig maradjon teljesen nyugodt és ne dolgozzon semmit.

Az amerikai közönség — mint a Német Távirati Iroda jelenti — a legnagyobb érdeklődéssel tekinti a pánamerikai államok szerdai értekezlete elé, amelyen a beavatottak szerint Roosevel nagyfotosságu kijelentéseket tesz. Ettől a beszédétől várják Amerika állásfoglalásának kifejezésrejuttatását.

Külföldi lapjelentések szerint valószínű, hogy Amerika egyelőre még nem követ el olyan cselekedetet, amely kirobantana a háborut a tengelyhatalmakkal. Állítólag a jogi és háborus szakértők egy olyan megoldás megtalálásán fáradoznak, amely egyrészt biztosítaná Anglia olyan arányu megsegítését, hogy London több győzelmi kilátással folytassa a harcot, másrészt pedig Németországgal se fejlődjenek a háboruig az utóbbi időben egyre gyakrabba váló surlódások. Hír szerint közvetett segítséget akarnak nyújtani a válságos helyzetben lévő Angol birodalomnak.

—oOo—

Irak fegyveres segítséget kér Törökországtól és az arab államoktól Anglia ellen

Róma, május 9.

A Popolo di Roma azzal a hírrel kapcsolatban, hogy Irak hadügyminisztere Ankarába érkezett és a köztársasági elnökkel valamint a kormány tagjaival folytat megbeszéléseket, valószínűnek tartja, hogy Irak a

saabadi paktum alapján arra kéri Törökországot és az egyezményt aláíró arab államokat, nyújtsanak fegyveres segítséget Anglia ellen. Az említett paktum kötelezi erre az aláíró közeli államokat.

—oOo—

Olaszország ünnepele

Róma, május 9.

Egész Olaszországban nagyarányu ünnepeket rendeztek pénteken, az olasz impérium megalakításának évfordulóján. A nép lelkesen ünnepelte a birodalom megalapítót, a faszizmus vezetőit és a hadseréget. Minden nagyobb városban katonai díszfelvonulást rendeztek. Különösen fényesek voltak az ünnepek Ljubljánában, az Olaszországhoz a napokban odacsatolt Szlovénia fővárosában.

Az olasz sajtó oldalas cikkekből méltatja Olaszország ünnepeit és rámutat annak

nagy jelentőségére, hogy erre az ünnepekre a nagy görögországi győzelem után került sor, valamint arra, hogy a birodalom megalapításának évfordulója idején az olasz csapatok német bajtársaikkal együtt fényes sikereket mutatnak fel Északafrikában, Abessziniában pedig az Aostai herceg csapatai, 5000 kilométernyire az anyaországtól, minden utánpótlás nélkül hónapok óta folytatják ellenállásukat a számbelileg fölényben lévő és jobban felszerelt angol csapatokkal szemben. Hangoztatják, hogy az olasz katona a háboru során történelmi példáját mutatta a hősiességnek.

Az amerikai nép a hirverési hadjárat ellenére sem lelkesedik a háborúért

Berlin erélyesen tiltakozott a német hajók lefoglalása ellen

Washington, május 9.
A Német Távirati Iroda közli, hogy a washingtoni német követség kormánya nevében jegyzéket adott át az amerikai külügyminisztériumban, amelyben a Rooseveltnek megadott felhatalmazás kapcsán óvást emel az amerikai kikötőkben lévő német hajók kisajátítása ellen.

„Stimson beszéde jel a rohamra“

Newyork, május 9.
A Német Távirati Iroda közlése szerint az amerikai sajtó megállapítja, hogy az amerikai közvélemény a nagyarányú hirverési hadjárat ellenére is közönyösen viselkedik és úgy mutatja, mintha egyáltalán nem érdekelné, hogy a kormány ad-e hadihajó kíséretet az Angliába irányuló hadiszállítmányokhoz, vagy sem.

A Newyork Times azt írja, hogy a közvélemény közönye a legteljesebb mértékben aggasztja a kormányköröket, amelyek úgy látják, hogy ez a közönyös veszélyesebb a nyílt ellenszegülésnél.

A Newyork Sun megállapítja, hogy a kormány minden propagandája hatástalan marad,

a nép nem akar lelkesedni a háborúért.

A kormány szeretné felkorbácsolni a kedélyeket, fokozni a háboru iránti érdeklődést és lelkesíteni a tömeget és ezért elhatározta, hogy propaganda irodát szerveznek. Az irodát azonban nem nevezik a nevének, hanem valamely jámbor címet kap. Vezetője valószínűleg Willkie lesz.

Az amerikai lapok nagy része megállapítja, hogy

Stimson minapi beszéde tulajdonképpen nem más, mint jeladás a rohamra. A háborus uszítók így akarják harcban kényszeríteni Amerikát.

Halifax hirverő uton

Washington, május 9.
A Német Távirati Iroda közli, hogy lord Halifax, Anglia washingtoni nagykövete hirverő körútra indult Amerika középnyugati tartományaiiban. Halifax több városban mondott beszédében hangsúlyozta, hogy Angliának a legsürgősebben szüksége van Amerika minden segítségére. A legfontosabb az, hogy a segítség tényleg meg is érkezen Angliába, amiről Amerikának kell gondoskodnia. Hogy ezt miképpen csinálja, az Amerika gondja.

Halifax kijelentette még, hogy felfogása szerint az atlantióceáni csata 3-4 hónapon belül befejeződik.

A nagykövet a továbbiakban azzal akarta lelkesíteni az amerikai népet, hogy Franciaország is Anglia oldalára áll. Halifax szerint megbeszéléseket folytattak Franciaor-

Merénylet készült Roosevelt ellen

Newyork, május 9.
A Német Távirati Iroda közli, hogy az amerikai lapok szerint Roosevelt Hyde-par ki birtokán ismeretlen tettesek dinamitot helyeztek el.

A merénylők — a munkások elbeszélései szerint — abban a pillanatban akarták felrobbantani a dinamitot, amikor Roosevelt bejelentette Amerika hadbalépését.

A háboruellenesek így akarták megakadályozni Amerika hadbalépését.

A rendőrség jelentése szerint nem kell hitelt adni a merénylet tervéről szóló híreknek, mindamellett a rendőrség megkezdte a nyomozást az ügyben.

A munkássajtó megállapítása szerint (a választási küzdelem alkalmával is Roosevelt politikája ellen foglalt állást a munkásság)

a munkásság gyűlöli a háborút és elárthattnak látja az időt, hogy hallassa szavát, mielőtt még késő volna.

„WILLKIE FELCSAPOTT HÁBORUS USZITÓNAK“

Wheler szenátor, Roosevelt ismert ellenfele élesen bírálta Willkie beszédét és hangoztatta, hogy Willkie, aki a választások alkalmával Roosevelt ellenfele volt, most felcsapott háborus uszítónak és figyelmen kívül hagyja, vagy meghamisítja a tényeket.

Az amerikai földművelésügyi miniszter háborus propaganda köruton tartózkodik. A miniszter a farmerek előtt tartott beszédében kifejtette, hogy Anglia veresége azzal fenyeget, hogy Amerika elveszíti európai piacait, ami általános elszegényedéshez vezet Amerikában.

Ha Németország győz, megszűnik Amerika független gazdasági élete és az amerikai mezőgazdaság nem lesz más, mint fióküzlete a berlini birodalmi ellátási központnak.

A Német Távirati Iroda szerint ez a beszéd is hatástalan maradt a közvéleményben és a farmerek nem lelkesülnek a háborúért.

szággal és a Földközi tenger valamint a gyarmatok kérdésében Angliára kedvező döntést hoztak.

AMERIKA NÉPE TILTAKOZIK A HÁBORUS USZÍTÁS ELLEN

Newyork, május 9.

A Német Távirati Iroda szerint Halifax propaganda utja sok incidensre adott alkalmat. Az egyik városban tüntettek a nagykövet ellen és ilyen feliratu táblákat hozdortak a tüntetők:

»küldjétek vissza Halifaxot Halifaxba. Gondoljatok Dunkirchenre. Ez a háboru nem a mi háborunk«

A tüntetők tiltakoztak az ellen, hogy Halifax-nak megengedi a kormány a leplezetlen háborus hirverést.

HALIFAX NÉMETORSZÁG ANGLIAELLENI ROHAMÁNAK LEHETŐSÉGÉRŐL

Chicago, május 9.

A Német Távirati Iroda jelenti, hogy Halifax Chicagóban mondott beszédében azt hangoztatta, hogy a német nagyvezérkar már fontolóra vette az Amerikába való benyomulás tervét.

Halifax szerint Amerika német megrohanása pillanatnyilag lehetetlenségnek látszik ugyan, nem szabad azonban elfelejteni, hogy ami ma lehetetlen, holnap talán nagyon könnyű feladat.

A nagykövet vázolta ezután Anglia háborus célkitűzéseit. Eszerint London min

deneke előtt a háboru megnyerésére törekszik. A háboru után olyan békét építené ki amely minden dolgozó ember számára szabadságot és jólétet biztosítana, megteremtene a nemzetközi biztonságot, az adott szó betartásának szentségét, megszüntetné a kis nemzetek rabságát és a szabadnépek gazdasági együttműködésére alapozná az új világrendet. Hangoztatta, hogy a háboru utáni új élet kialakításában Amerikának együtt kell működnie Angliával.

MEGSEMMISITIK LINDBERGH IRÁSAIT

Washington, május 9.

Ontario államban elrendelték, hogy Lindbergh ezredes, a benemavatózás politikai egyik vezető egyéniségének minden könyvét és irását el kell távolítani a nyilvános könyvtárakból és azokat meg kell semmisíteni.

AZ AMERIKAI ÁLLAMOK KÖZVETITELÉNEK EQUADOR ÉS PERU VISZÁLYÁBAN

Argentina, Brazília és az Egyesült Államok kormánya közvetítő szerepet vállalt az Equador és Peru között támadt határidens békés elintézésére érdekében.

Nemesség kikülfalása, igazoltatása

nemesi névváltoztatás

család-fák összeállítása, okmányok beszerzése

Cimerek, ősfák megfestése

Doma János

genealogus

Budapest, VIII. Német u. 22

A nagyvilágból

Inönü török köztársasági elnök, aki most tért vissza szemleutjáról, születésnapja alkalmából meleghangú táviratban üdvözölte Feisal iraki királyt.

Irak muzulmán egyházfője is kihirdette a szent háborút az angolok ellen.

Indokina és Sziám (Thai-föld) megköttöték a békeszerződést. A békeszerződés nem juttatja Sziámnak mindazokat a területeket, amelyek a fegyverszüneti egyezmény értelmében neki jártak volna. Japán az egyezmény aláírása során biztosította a két országgal való kereskedelmi, gazdasági és katonai kapcsolatát. Matsuoka ezzel kapcsolatban kijelentette, hogy a két ország és Japán egymásközötti viszonyát szilárd alapokra helyezték. Sem Sziám sem Indokina nem köthet semmiféle olyan szerződést, amelynek japánellenes éle van.

A megszállt Franciaországban véglegesen rendezték a zsidó kérdést. A megjelent törvényerejű rendelet kizárja az ipar és kereskedelem egyes ágaiból a zsidókat. Így zsidók nem lehetnek kis- és nagykereskedők, ügynökök, alkuszok, közvetítők, bankárok, szállítási vállalkozók stb.

A német buvárhajók elsüllyesztettek egy 6850 tonnás holland és egy 3400 tonnás dán gőzöst. Mindkettő angol szolgálatban állott.

Gibraltárból pénteki nap folyamán két ezer polgári lakost távolítottak el. A hatóságok megtiltották a bankjegyek kivitelét.

Horvátországban a zsidó háztartásoknak el kell bocsátaniok a 45 évnél fiatalabb keresztény női alkalmazottakat. Az elbocsátott alkalmazottaknak végkielégítést kell adni. Ha ez nem vehető meg a munkaadón, egy a végkielégítést a zsidó hitközségen hajtják be.

Churchill, Stimson és Wilkie minden áron háboruba akarják sodorni Amerikát

Willkie is az amerikai hajókaravánok megszervezése mellett száll sikkra

Berlin, május 9.

A német lapok megállapítják, hogy Willkie, Roosevelttel volt választási ellenfele is a háborus uszítók sorába lépett és egyhúron pendül Stimsonnal, Konx-szal és a beavatkozás többi sürgetőjével. Willkie beszédet mondott, amelyben követelte, hogy Amerika hadihajói segítségével szervezzen karavánokat, hogy az Angliába küldött hadianyagok meg is érkezzenek rendeltetési helyükre.

Nye szenátor, aki a háboru ellen foglalt állást, élesen bírálta Willkie kijelentéseit és kijelentette, hogy

Churchill, Stimson és Willkie villámháboruszerűen akarják háboruba so-

dorni Amerikát, noha egyikük sem képviselheti a közvéleményt.

Berlini politikai körök megállapítása szerint az amerikai politikusok részéről a legutóbb elhangzott beszédek tulmennek minden határon és semmi más céljuk nincs mint Amerika hadbalépésének előkészítése. Willkie beszédét üresnek, semmitmondónak ítélik meg Berlinben.

A beszédnek csak az volt a célja hogy egyrészt megfélemlítse Németországot, másrészt pedig felkorbácsolja az amerikai közvéleményt Németország ellen.

Ilyen Willkie féle beszédek hatástalanok maradnak Németországban és valószínű, hogy az amerikai népre sem tudnak befolyást gyakorolni.

tásai diplomáciai helyeken is a legnagyobb feltűnést keltették, mivel helyenkint már megrajzolja a tengelyhatalmak által berendezendő új világ határainak körvonalait is.

„A tartós béke első feltétele — írja — az angol Empire teljes felbontása.

Kanada, Délafrika, Ausztrália és Új-Zéland elszakad a brit közösségtől, India is független lesz és megvalósul Irország területi egysége.

A gyarmatok, protektorátusok és mandátumok szabadokká válnak, vagy pedig más érdekbefolyások alá kerülnek, tekintve, hogy Afrika és a Közelkelet is az európai élettérhez tartozik. Ami magát az angol szigetországot illeti, annak európai népe erejével és munkájával az új rendet fogja szolgálni.”

TOBRUK BELSŐ ÖVEZETÉBEN TÉRT NYERTEK AZ OLASZ—NÉMET ERŐK

Róma, május 9.

Az északafrikai frontról érkező hírek szerint a német—olasz erők újabb tért nyertek Tobruk belső övezetében és visszaszorították az ellenséget.

EGÉSZ SOR ANGOL VÁROSRA HULLOTT NÉMET BOMBA

Berlin, május 9.

A Német Távitati Iroda közlése szerint a német repülőgépek Liverpool, Hull, Bristol és Plymouth elleni támadása nagysikerű volt és a bombák hatalmas károkat okoztak az ellenség hadijelentőségű célpontjaiban.

Az Anglia körüli vizeken 29.950 tonna hajótér süllyedt el a német légitvekenység következtében. Távolabbi vizeken egy 12 ezer tonnás angol hajót elsüllyesztettek, másikkét gőzöst pedig megrongáltak a német bombák.

Nagyjelentőségű tárgyalások folynak Németország és Franciaország között

Vichy, május 9.

Pétain marsall államfő elutazott Vichyből, hogy találkozzék Darlan tengernaggyal, aki Párizsban nagyjelentőségű tárgyalásokat folytat a német hatóságokkal.

Francia politikai körök rendkívül eredményesnek ítélik meg Darlan párizsi tárgyalásait. A tárgyalásokon elért eredmények folytán könnyítéseket tettek a megszállott és szabad Franciaország közötti forgalomban, Németország csökkentette a német meg szálló csapatok ellátásának összegét és hajlandóságot mutatott a fegyverszüneti feltételek módosítására. Hangoztatják Vichyben, hogy Berlin méltányosan jár el, mert figyelembe veszi, hogy a Petain kormány pontosan betartja a fegyverszüneti feltételeket. A megkezdett tárgyalásokat folytatják és kiemelik, hogy az eddig elért eredmények, noha a tárgyalások még csak a megbeszélések első szakaszánál tartanak, máris olyan jelentőségűek, hogy minden ok megvan a derűlátásra, Németország kész az együttműködésre a vállalt kötelezettségeit pontosan betartó francia kormányval.

REFEJEZŐDTEK A SVÉD—FINN MEGBE-SZÉLÉSEK

Helsinki, május 9.

Günter svéd külügyminiszter, aki két napig megbeszélést folytatott a finn miniszterelnökkel, visszatért hazájába.

Ugyancsak hazatért Mannerheim tábornok is, aki 18 napig Svédországban volt.

Már Churchill sem hisz Anglia atlantioceáni győzelmében

Berlin, május 9.

A berlini sajtó érdeklődése az iraki események és Churchill beszéde között oszlik meg. Churchillnek az alsóházban tegnap elmondott beszédéről azt írják a német lapok, hogy a miniszterelnöknek éppen most kellett beszélnie, amikor Angliát a Balkánon ilyen csufos kudarc érte. Nemcsak a Balkánról és a Közelkeletről nem mondhatott semmi vigasztalót Churchill, hanem az atlantioceáni helyzetről sem.

Az angol miniszterelnök már az atlanti csata kimenetelét is kétséggel ítéli meg. Idézi a német sajtó az ABC című spanyol lap cikkét, amely az alsóházi vitáról szólva azt írja, hogy

Anglia helyzete London megítélése szerint is válságos.

Róma, május 9.

A Giornale d'Italia azt írja, hogy előrelátható volt, miszerint az alsóház megsza-

vazza a bizalmat Churchill kormányának. Az angol politikusok belátják, hogy

az angol impérium helyzete olyan rossz, hogy továbbra is azoknak a vezetőknek a kezébe kell letenni az ország sorsát, akik Amerika háborus beavatkozását biztosítják.

A győzelem után az angol birodalmat felosztja a tengely

Milánó, május 9.

A fasiszta forradalom hivatalos szemléjeként szereplő Gerachia cikket közöli a győztes háborút követő békéről. Megállapi-

Az angolok lázas sietséggel erősítik Gibraltárt

Berlin, május 9.

Gibraltár helyzete élénken foglalkoztatja a német sajtót. Megállapítja, hogy a félsziget erődítményei még teljesen épek, azonban a körülvevő támaszpontok gyengülnek és gyérülnek. Az angolok éppen azért lázasan igyekeznek mindjobban megerősíteni

ezt a rendkívül fontos tengeri hidfőt. Új ütegeket építettek a sziklákba, a raktárakat még mélyebb rétegben helyezték el, a szárazfölddel egybekötő földnyelvet pedig átvágták, úgy, hogy Gibraltár ma már sziget, amelyet köröskörül drótsövények és védőépítkezések szegnek.

Az angolok német támadást várnak Kréta ellen

Newyork, május 9.

A Kréta sziget ellen intézett német légi támadásban a szerdai amerikai lapok nagyarányú támadás-sorozat bevezetőjét látják.

A feltevésre az amerikai lap tudósítók jelentése szolgáltatott alapot, amely szerint a görög és brit csapatok lázas sietséggel dolgoznak Kréta sziget megerősítésén.

NÉGY ÁLLAM HATÁRAI TALÁLKOZNAK A MURAKOZ SARKÁBAN

A világpolitikai események összetorlódása valóságos hirtudatagot zúdított a közvéleményre. A német Vezér és Kancellár monumentális beszéde és Szlovéniának Olaszországhoz való kapcsolásáról szóló hír rendkívül érdekes következtetésekre ad módot.

Ezek szerint a Muránál négy ország államhatára találkozna. Ezen a ponton jutna ugyanis kapcsolatba Horvátország, Olaszország, Németország és Magyarország területe.

A balkáni hadjáratban főszerepet vitt négy állam közös határa a tengely által képviselt

Uj-Európa-gondolat mélységes szimbóluma. Felmérhetetlen jelentősége van Magyarországnak számára annak a ténynek is, hogy régi kívánságunk, a közös magyar—olasz határ ezáltal megvalósul.

A GÖRÖG HADIFLOTTA JÖRÉSZT ELSÜLLYEDT

Stockholm, május 9.

A krétai görög menekült kormány közleményt bocsájtott ki a görög hajóhad maradványának sorsáról. Eszerint a görög buvárhajókat Alexandriába vezényelték és besorozták a brit hajóhadba. A tiz görög romboló közül néhány elsüllyedt, a tizenhárom torpedónaszádból kettő elérte Alexandriát. Az aknarakóhajók és minden egyéb segédjarmú, valamint a kórházhajók, számszerint öt, kivétel nélkül elsüllyedtek.

A NÉMET MESSZEHOZÓ ÁGYUK SOR-TUZET ADTAK DOVERRE

London, május 8.

Hivatalos jelentés szerint a csatornaparton elhelyezett német messzehordó ágyuk sortűzzel lőtték Dover angol kikötővárosát.

HIREK

««Oo»»

A Kormányzó ajándékot küldött egy nagyváradi szabómester tizennegyedik gyermekének keresztelőjére. Orbán István nagyváradi szabómester feleségének most született meg a tizennegyedik gyermeke. A keresztelői tisztaságát a nagyváradi Nő- és Leányzövetség vállalta magára és az újszülöttnak a Kormányzó Ur Ófóméltósága is küldött ajándékot. A keresztelés május 11-én lesz.

Május 25-ike a hősök emléknapja. Budapestről jelentik: Május 25-ikén, vasárnap délelőtt 10 órakor a hősök emlékeztére rendezett ünnepély keretében Szendy polgármester megkoszorúzza a Hősök-terőn a Hősök Emlékkövét. Ezzel kapcsolatban a polgármester felszólítja a háztulajdonosokat, hogy május 25-én, vasárnap, a hősök napján a házakat ünnepi lobogóval díszítsék fel.

Dárda plébánosának 500 pengős adománya az árvízkárosultak és a hősi halottak hozzátartozói részére. A baranyai háromszögben felszabadult Dárda 78 éves plébánosa, Gaál Sándor 300 pengőt adományozott az árvízkárosultaknak és 200 pengőt azzal a kérelemmel adott át a honvédsapatok parancsnokának, hogy ezt az összeget a hősi halált halt honvédek hozzátartozóinak felsegélyezésére fordítsák. A dárdai katolikus plébános az adomány átnyújtásakor elmondotta, hogy az 500 pengőt a felszabadulás emlékére adta át hazafias célokra.

A SAJTÓKAMARA KOSZORUJA TÓTH BAGI ISTVÁN SIRJÁN. A felszabadult Bácska községeit és városait bejáró magyar újságírók elvitték az Országos Magyar Sajtókamara koszorúját Ujvidékre a hivatása közben hősi halált halt Tóth Bagi István újságíró sirjára. A nemzetiszín szalaggal átkötött babérokoszorút dr. Szerlemlhegyi Ervin szerkesztő helyezte el a siron rövid beszéd kíséretében.

Száz év óta nem volt olyan magas a Tisza vízállása, mint most. Szegedről jelentik: Szegeden az utóbbi két esztendő rendellenes csapadékmennyisége és a Tisza magas vízállása miatt a vadvízveszedelem nagy méreteket öltött. Az összegyűlt csapadékmennyiség nem tud lefolyni a Tiszába és elárasztja a termőföldeket. A Tisza vízállása az utóbbi három hónap vízállási jelentéseit összehasonlítva száz év óta nem tapasztalt magasságra. Ennek következtében a vadvízveszedelem csatornák belátható időn belül nem tudják a vizet levezetni és így mintegy 30.000—40.000 hold terület egyelőre továbbra is víz alatt marad.

Kenyértelen napok Romániában. Bukarestből jelentik: Május 1-től kezdődően a buza- és lisztkészlet megkiméltése szempontjából hetenkint 2 malénapot kell tartani és pedig hétfőn és kedden. Ezek a napok csak megfelelő anyagból készült malékenyert lehet kiszolgáltatni.

Rokkantak és vakok díjmentesen hallgathatják a rádiót. A kereskedelmi- és közlekedési miniszter rendeletet adott ki a rádióberendezések használatá kérdésében. A rendelet szerint teljes díjmentesség jár az államfőnek, a miniszterelnöknek, a kereskedelem- és közlekedési miniszternek, továbbá az I. járadékosztályba sorozott hadirokkantoknak és a vakoknak. A rendelet életbelépett.

Internálták a bodrogközi „bibliás embereket”. A bodrogközi hatóságok hosszabb idő óta tapasztalták, hogy a körjegyzőségi és csendőrségi székhelyektől távolabb eső községekben vallás- és egyházellenes izgatás folyik. A megindult nyomozás eredményre vezetett, mert négy férfit és egy nőt sikerült tettenérni, amikor Kistárkány községben házról-házra járva hirdették az „igazságot”. A bibliás embereknél találtak ötven kilogramm zavaros szövegű röpiratot, amelyekről megállapították, hogy valamennyi cseh és angol eredetű. A letartóztatott embereket a bodrogközi főszolgabírósg internáltatta.

Halálbüntetés a hazaárulókra és rendbontókra Horvátországban. Zágrábról jelentik: A horvát állam újrendezése során bizonyos büntetésekre lényegesen szigorított büntetéseket terveznek. Így egy június 5-én érvénybe lépő törvény halálbüntetéssel sújtja mindenféle hazaárulást. Halálbüntetéssel sújtják oly iratok nyomtatását is, amelyek erőszak alkalmazására, vagy az általános rend és nyugalom megzavarására uszítanak. Halállal büntetik azt is, aki írásban, vagy szóban elhítteti másokkal, hogy az állam politikai, vagy társadalmi rendjét erőszakos intézkedésekkel meg kell változtatni. (MTI)

Zsidóellenes rendelkezések Romániában. Bukarestből jelentik: A román kormány rendeletet adott ki, amely szerint azonnali hatállyal az állam tulajdonába mennek át a pékműhelyek, valamint a malomiparral kapcsolatban lévő lisztfeldolgozó üzemek. A rendelet a továbbiakban kimondja, hogy az állam veszi át a zsidó kézen lévő szesz- és alkoholfinomító és szeszpároló üzemeket teljes áruárakkal és felszereléssel.

Az első házasság a felszabadult Szabadkán. Szabadkáról jelentik: A visszacsatolt Szabadkán most kötötték meg az első házasságot a magyar uralom alatt. Szűcs Piroskát és Bartus Bélát maga a városparancsnok eskette össze. A lakodalmas menet harminc kocsival vonult fel és az esküvői lakomán maga a városparancsnok is megjelent. A magyar uralom alatt kötött első házasságról filmfelvétel is készült.

Pécsi kovács-szén és üzemi-szén továbbá borsódi-szén megrendelhető:

CSALA DEZSŐ, SZEGED,
Zrinyi utca 4-6. sz. — Telefon 28-02

Kevés a gyermek Franciaországban. Vichyből jelentik: A francia családok huszonhárom százaléka gyermektelen a legutóbbi hivatalos statisztikai kimutatás szerint. A házasságok 13 százalékából születik csak 2 gyermek s 6 százalékot tesznek ki a háromgyermekes családok.

Új szabályok a hálókocsijegyek igényléséről. A MÁV a hálókocsijegyek igénylésével kapcsolatban újabb rendszert léptetett életbe. Elsőosztályú menetjegy alapján akadálytalanul igényelhetők II. osztályú hálókocsijegyek. Harmadosztályú hálókocsijegyek azonban első vagy másodosztályú menetjegy alapján csak az esetben igényelhetők, ha valamennyi első- vagy másodosztályú hálókocsijegy el van foglalva és a harmadosztályú jegy birtokában lévő utasok hálókocsijegy-igénylése már kielégítést nyert.

Katasztrófális áradás Braziliában. Braziliában áradás pusztít. Rio Grande tartományban 20.000 embert tett hajléktalanná az árvíz.

Halálos ítéletek Romániában. Bukarestből jelentik: Tiltott fegyvertartás miatt újabb három halálos ítéletet hoztak Romániában. Az egyik ítéletet a bukaresti, a másik kettőt a ploesti katonai törvényszék hozta meg.

Franciaország drákói szigorral bünteti az éjszakai rablást. Párizsból jelentik: Franciaországban rövidesen törvény jelenik meg, amelynek értelmében rendkívüli törvényszéket alapítanak és gyorsított eljárást vezetnek be az éjszakai rablótámadók és tolvajok ellen. Az utóbbi időben ugyanis a hatóságoknak sok gondot okoztak az elsötétítést felhasználó betörők és azt hiszik, hogy ilyen módon ezeknek az állapotoknak véget vethetnek, — mint Németországban.

Hazaért a Byrd-expedíció. Stockholmi jelentés szerint a North Star nevű hajó fedélzetén Byrd tengernagy délsarki expedíciójának 33 résztvevője, kétévi távollét után Bostonba érkezett. Byrd tengernagy kijelentette, hogy az expedíció másik hajóját, a Bear-t május végére várják az Egyesült Államokba. A tengernagy szerint mindkét hajót a grönlandi vizeken teljesítő járőrszolgálatba állítják be.

Dongóvédelem a cseh protektortusban.

Törvényes védelem alá veszik a dongókat a cseh-morva védnökségben. A dongó ugyanis szintén hasznos állat s igen sok virágnak, valamint gyümölcsnek beporzásánál tesz jelentős szolgálatot. A dongó rossz időben is elyégzi ezt a munkát.

Kötelező munkaszolgálat Horvátországban. Zágráb, május 9. A horvát kormány elrendelte a 16—20 éves koru fiatalemberek katonai előképzését. Ennek a kiképzésnek a keretében a kötelező munkaszolgálatot is bevezeti. A horvát kormány kebelében közbiztonsági államtitkárságot állítottak fel. Ez a belügyminisztériummal fog együttműködni. Közbiztonsági államtitkárrá Kvaternik Jenőt, Kvaternik tábornok miniszterelnök unokaöccsét nevezték ki. Az új államtitkária Kvaternik Péternek, akit közvetlenül a horvát önállóság kikiáltása előtt Susákon a szerbek meggyilkoltak.

Felhívás a visszatért délvidéki egyetemi hallgatókhoz!

A M. Kir. Vallás és Közoktatásügyi Minisztérium rendelet alapján a visszatért Délvidék egyetemi hallgatói az ország bármely egyetemére beiratkozhatnak. Beiratkozáshoz minden rendelkezésre álló volt jugoszláviai egyetemi iratot kötelesek magukkal hozni. Ha valamely irat hiányzik, akkor azt nyilatkozással kell pótolni mindaddig, amíg diplomáciai uton az iratokat az illetékes egyetemi hatóságoktól be nem szerezheti.

Délvidéki diákok ügyeinek intézésére a M. Kir. Vallás és Közoktatásügyi Minisztérium a Délvidéki diákok irodáját alakította Budapesten, Mária ucca 34 II. em. 2 szám alatt. Itt minden Budapestre jövő egyetemi hallgató köteles jelentkezni. Minden egyetemi ügyben felvilágosítást az irodától kell kérni és csak az itt nyert tájékoztatás után lehet az egyetemre menni, amikor már a Minisztérium is intézkedett. Lakás és menza iránti segély igények az irodában bejelentendők. Mindazon hallgatók számára, akik a saját költségükön kívánnak elhelyezkedni és Pestet még nem ismerik anynyira, hogy itt lakást keréshessenek, június 1-ig kedvezményes szállást tudunk biztosítani.

A Délvidéki diákok irodája egyelőre egyesíti a Zágrábi Magyar Egyetemi Hallgatók Kultúregyesületét és a Belgrádi „Bolyai Farkas” Magyar Egyetemisták Egyesületét. A szervezkedés további sorsára nézve különö történet majd intézkedés.

Azok, akik féljeggel óhajtanak az egyetemre felutazni, értesítsék Andrássy Imre gyógyszerésztanhallgatót Szabadka, Ivicsics patika, aki számukra a féljegyváltásra feljogosító igazolványt elküldi.

Budapestre május 13-tól kezdve lehet felutazni. Kérjük az egyetemi hallgatókat, hogy 18-ig legkésőbb a választott egyetemre beiratkozzanak.

Azok, akik Szegeden óhajtnak tanulmányaikat folytatni, jelentkezzenek Dr. Banner János e. ny. r. tanárnál Dugonich tér 13 II. em. 67.

Akik Pécsen óhajtnak tovább tanulni, azok Dr. Entz Béla e. ny. r. tanárnál, Dischka György ucca 5 alatt jelentkezzenek.

Akik Sopronban akarják a tanulmányaikat folytatni, azok Solt Béla e. ny. r. tanárnál jelentkezzenek.

Értesítjük a Délvidék Egyetemi hallgatóit, hogy senkit tanulmányaiban veszteség nem ér.

Dévay Lajos

Apróhirdetések

Jóházból való fiu tanoncnak, vagy kifizetőnek felvétetik. bajsai Vojnits Istvánné vegyeskereskedésében, Zombor. Hunyadi ucca 3. a—3

Ügyes, keresztény magyar

gyors és gépirónó alkalmazást nyerhet
Cím: a Délvidék kiadóhivatalában

Gibraltár, Kréta, Suez

A Földközi tenger három kulcspontra, amelyek a háborus események előterébe kerültek

A nagyhatalmak élethalálharcában rendkívüli fontossággal bír a Földközi tenger, amelynek Angliának egészen a közelmúltig majdnem korlátlan ura volt. A háboru óta azonban, különösen az utóbbi hónapokban sok minden megváltozott és a Földközi tenger a tengelyhatalmak térhódításával párhuzamosan egyre inkább kicsuszik az angol imperium kezéből. A Földközi tenger nyugati kijáratát Gibraltár, a keletit pedig Suez őrzi. Mindkét kulcspontra alappillért képezte az angol imperialis politikának. Ezekhez járul még Kréta szigete, amely fekvésénél fogva egyike a legnagyobb jelentőségű stratégiai pontoknak. Az alábbi ismertetés választ ad arra a kérdésre, miért bír olyan nagy jelentőséggel ez a három kulcspontra a nagyhatalmak mostani harcában.

A Szezei csatorna

Angliának ez az Indiából, Ausztráliából és Kelet-Ázsiából a Földközi tengeren át vezető útja kereszteli Olaszországnak a két-ségtelenül visszakerülő gyarmatai legfontosabbikjába: Német-Keletafrikába (mai ideiglenes angol néven „Tanganyikába”) vezető útját. Ezért a keresztelésért maradt jelen háboruban Etiópia olasz védősége az anyaországtól elszigetelve, hasonlóan ahhoz, ahogyan az 1914—18. évi világháború alatt Német-Keletafrika kis hadereje minden külső segítség nélkül vívta meg hősi harcát.

Mindez már eléggé megvilágítja Szezei katonai fontosságát.

Ami most a csatorna irányában végrehajtott földi hadműveletet illeti, a helyzet a következő:

A támadónak, ha nyugat (Kirenaika) felől akarja a csatornát megközelíteni, előbb a Niluson kell átkelnie. A legrövidebb utat kereszteli a Nilus igen nagy (200 km széles, 150 km hosszú) mocsaras, számtalan folyó-ággal átszabdelt deltája. Az áthatolás ezen túlságosan időrabló hadművelet volna. Ezért a támadó célszerűen a delta fölött, tehát Kairó környékén kelhetne át a folyamon. Természetesen ez sem könnyű vállalkozás. Hatalmas folyó átlépéséről s ezt megelőzően a folyót nyugatról kísérő, igen széles sivatagon való áthatolásról van szó, amit a védő a maga számára hasznosíthat.

A fenti csatorna elzárásához azonban nem szükséges, hogy a támadó földi haderői a csatornáig eljussanak. Ezt a munkát elvégezhetik a légi haderők olyanformán, hogy a csatorna használatát az angolok számára megakadályozzák. Már sikerült ez átmenetileg, talán 10—14 napra a német légi erőknek, mikor a csatornán áthaladó angol hajók közül néhányat bombatalálattal elsüllyesztettek és így a keskeny csatornát eltorlaszolták. Ma, mikor német légi erők állanak Egyiptom határán, a tartós eltorlaszolás is könnyen elvégezhető. Ezzel a csatorna kikapcsolódna a forgalomból.

Maga a Vörös tenger ugyan még ezután is számításba jöhetne, mint összekötő út Egyiptom és a Távol-Kelet között. Megjegyzendő azonban, hogy Távol-Keletre érkező, Egyiptomnak szánt angol csapat- és hadianyagszállítmányok kénytelenek volnának Port-Szudán vöröstengeri kikötőben kirakni, hogy onnan vagy a Nilus völgyébe vezető vasúton, vagy pedig részben vasúton a Nilus középső folyásáig és onnan hajóúton érjék el Kairó környékét. De mind a vasúti, mind a hajóúti a német légi erők jelenléte miatt éppen eléggé kockázatos volna.

Különböző is már egymagában az a körülmény, hogy a német légi erő a Szezei csatornát elzárva tartja, nemcsak súlyos csapás volna Angliára, hanem egyben óriási, külpolitikai téren is megnyilvánuló hatást

gyakorolna Egyiptomra s még a Szezei csatorna forgalmában érdekelt minden más országra is.

Gibraltár

Gibraltár eredeti neve Djebel al Tarik, Tarik hegye. Nevét onnan kapta, hogy Tarik mór fejedelem Kr. u. 711-ben foglalta el a sziklát a vizigótoktól. A vizigótok előtt már a rómaiak is alapítottak itt kisebb várost. 1462-ben a spanyolok kiverették a mórokat és birtokukba vették Gibraltárt.

Sir George Rooke 1704-ben sikertelen expedíciót vezetett a spanyolok ellen és miután elűzték Barcelóna alól, hogy ne térjen egészen eredménytelenül haza, elvette a spanyoloktól Gibraltárt. Nem is sejtette, hogy ezzel milyen óriási szolgálatot tett hazájának. Az egész XVIII.-ik században a spanyolok gyakran próbálták visszavenni a sziklát, — sikertelenül 1779-től 83-ig megskatítás nélkül ostromolták a franciákkal együtt Gibraltárt. A francia—spanyol hajóhad friss fadorongokkal és nyers tehénbőrökkel megerősített sorhajóit az angolok vörösen izzó ágyugolyókkal lötték és a flottát visszavonulásra kényszerítették.

A spanyolok és franciák később még uszó ütegekkel is kísérleteztek, hogy rommá löjjék a keményen védekező erődöket, de ezek az uszó ütegek is kudarcot vallottak, mert nem tudták a sziklába vájt kázmataokban kárt okozni. Anglia később Floridát vagy Minorcát ajánlotta cserébe Gibraltárért, de Spanyolország visszautasította az ajánlatot. Később Spanyolország ajánlott 10 millió tallért, ezt meg az angolok utasították vissza. A XIX. század folyamán Gibraltár tengerészeti fontossága még inkább növekedett. A szikla mészkőszirt és itt él az egyetlen európai majomfajta. A babona azt tartja, hogy ha ezek a majmok kipusztulnak, a brit uralomnak vége szakad.

Ha Gibraltárt légitámadás éri, a majmok sorsa bizony beteljesülhet. Lehet hogy a közeljövőben a Sziklát rettenetes erőpróba éri.

A Sziklán kut nincsen, a Karsztos talajon hatalmas földalatti tartályokban tárolják az esővizet. Rendes körülmények között 140 millió gallon víz van a tartályokban. A város 21.000 főt számláló lakosságát már régebben elköltöztették. Óriási élelmszer- és lőszerkészletek vannak a raktárakban; a földalatti kazamaták kitűnő védelmet nyújtanak légi támadások ellen.

A Szikla északi része, ahol a semleges zóna terül el és a spanyol határ kezdődik, sima terület, de nem akkora, hogy repülőternek elég lenne. Nemrég ezen a részen egy 4 méter mély és 6 méter széles csatornát ástak — esetleges tanktámadás ellen. A Szikla keresztül-kasul van furva földalatti járatokkal, galériákkal és ezekben számtalan üteg, géppuskaállás, tankelhárító és más ágyú áll.

Olasz és német tengeralattjárók ielen-tek meg a szorosban!... Ez csak úgy történhetett, hogy a csatorna helyenként 1000 méter mély és nem zárható el tökéletesen. A csatorna kijáratánál állandóan változó helyzetű dróthálókat alkalmaznak az angolok. A tengeralattjárók soha sem tudhatják, mikor és hol vannak. Viszont a spanyol három tengerimérföldes parti zónában nincs sem háló, sem akna.

Lyddall Hart, a híres angol katonai szakértő, Gibraltárt védhetetlennek tartja. A német vezérkar szerint — bevehető. Már a spanyol polgárháború alatt nemcsak a spanyol partokon, Algecirasztól délre, de a szembenlévő spanyol Afrikában is nagy

horderejű 40 centiméteres parti ágyukat építettek Gibraltár körül. Ostrom esetén ha jó nem maradhatna épen Gibraltár kikötőjében, mert nemcsak a zuhanóbombázók támadásainak lennének kitéve, hanem a spanyol és afrikai partok óriási ütegeinek is. Hogy a mészkövekben milyen hatást vált ki egy tüzérségi találat, arról világháborus harcossaink az olasz fronton sokat tapasztaltak.

Kréta

Kréta a görög tenger legnagyobb és gazdaságilag is legjelentősebb szigete. A derék német repülők pontosan 30—40 perc alatt teremtenek „légi összeköttetést” Athén és a krétai főváros: Heraklion között. Gyönyörű a repülőutazás a Cikládok fölött, amelynek mint az Égei tengerbe messzé kitöltött hid kötik össze a görög partokat a kisázsiai tengerparttal. Mint valami hatalmas zár fekszik Görögország alatt a 240 kilométer hosszú sziget és uralja az egész földközitengeri nyugati medencét. Nem hiába szánták az angolok Krétának Málta szerepét; mióta Málta a német és olasz repülőátadások következtében használhatatlanná vált, Kréta lépett előtérbe — London elképzelése szerint.

Anglia már régen rájött Kréta jelentőségére és az athéni kormány csendes hozzájárulásával a háboru kitörése előtti esztendőben már támaszpontokat épített ki magának rajta. A legjelentősebb krétai kikötő, Canea közelében lévő Suda-öbölben az olasz hadüzenet óta az angol flotta biztos és hozzáférhetetlen menedékhelyet kapott. London természetesen nem számított arra, hogy ha az öblöt hadihajók nem is támadhatják meg, a levegőből annál inkább megtörténhetik ez. Kréta szigetének az volt tehát a szerepe, hogy közvetve védje a Szezei csatornát és az alexandriai flottabázist.

A helyzet most az, hogy a görögországi, immár német légitámaszpontok és az olasz kézen lévő Dodekanesz-szigetcsoport közötti légiút 30—40 percnyi időre zsugorodott. Cireneika és Kréta között a repülőátvitel szintén nem több egy óránál. Ezek szerint Kréta védelme angol részről teljesen céltalan és a jövőben ez a védelem az angol katonaság tömeges pusztulását fogja eredményezni a szép szigeten. Kréta összes valamirevaló kikötői ráadásul a sziget északi oldalán vannak. Anglia jól tudja, hogy Kréta elvesztése azonos a Földközi tenger keleti medencéjében gyakorolt angol ellenőrző hatalom elvesztésével. Mert ha a németek birtokba veszik a szigetet, — amihez semmi kétség sem férhet, — akkor az ellenőrzésük alá kerülnek Alexandria, Suez, a haifai olajtelepek és a Cyprus szigetek is.

ANGOL VESZTESÉGLISTA

London, május 8.

Az angol tengernagyi hivatal veszteség listát közöl, amelyen 589 tengerész neve szerepel. A tengerészek közül 348 — a jelentés szerint — fogságba esett. (MTI)

LONDON BEISMERI, HOGY A LEGUTÓBBI NÉMET TÁMADÁSOK HATALMAS KÁROKAT OKOZTAK ANGLIÁBAN

London, május 8.

Az angol légügyi minisztérium jelenti, hogy a német légierők népes rajai heves bombatámadást intéztek a Mersey folyó vidékére, a Bristol csatorna környéke és Anglia számos más tartománya ellen. A károk a szokottnál jóval nagyobbak és az áldozatok száma is nagy.

Babonák között a bölcsőtől a sirig

Irta Muhi János

II. közlemény

A betegségek okát nem tudván megmagyarázni, azokat rossz szellemek esetleg rossz szellemekkel szövetkezett emberek műveinek tartják. Ezekről azt mondja a nép, hogy eladták lelküket az ördögnek. Ugyanis a népfelfogás szerint vannak olyan szellemek amelyek az embert jó és olyanok amelyek rossz irányban befolyásolják. Az utóbbi betegséget, szerencsétlenséget zudít a szegény ember nyakába, a másik megóvja a rossztól. Az ördögön kívül a boszorkányok, kísértetek és bűbajosok azok, akiktől őrizkedni kell. A boszorkányok és bűbajosok olyan emberek, akik tulvilági szellemekkel való összeköttetésük révén döntő kihatással lehetnek más emberek életére és cselekedeteire. Ilyenek még a jó-sok, táltosok és vrácsálók is. Ha ezek rossz szellemekkel állanak összeköttetésben, akkor kellemetlenséget, betegséget, szerencsétlenséget, sőt halált is okozhatnak, míg azok, akik jó szellemekkel tartanak fenn kapcsolatokat közbelépésükkel megakadályozhatnak minden szerencsétlenséget, betegséget és bajt. A rossz szellemek által okozott rontás mindenféle betegséget okozhat. Ha valaki hosszabb betegségben szenved, az egész falu rontásnak tulajdonítja a bajt. Rontással nemcsak betegé lehet tenni az embert, hanem jó emberből rosszat, vigkedélyűből buskomort, szorgalmasból munkakerülőt lehet csinálni, sőt örülségbe is zavarható az ellenség. A jó szellemekkel kapcsolatban álló »vrácsálók« visszacsinálhatják a rontást.

A betegséget leginkább ráolvasással gyógyítják. Ez abból áll, hogy egy öregasszony a beteget megmaszirozza, miközben valami titkos szavakat mormol, esetleg imádkozik. Nyílt sebet legeredményesebben úgy lehet gyógyítani, ha apró, színes, rongybabákat készítenk ezekkel esti holdvilágnál megdörzsöljük a sebet és a babákat éjjelkor a keresztuton fejünkön keresztül hátradjuk, bizonyos szavak mormolása közben. Lényeges része a műveletnek, hogy közben nem szabad hátranézni. Ha most ezeken a babákon négy lábú állat megy keresztül, a seb gyorsan behegged, míg ha ember lép át rajtuk úgy a sebek átvándorolnak rá. Ha valakin kelések ütnek ki, az az első gondja, hogy megállapítsa, vajjon min léphetett keresztül.

Falukutatás közben alkalmam volt a néplelek kíváncságot egy kiáltó példáját megismerhetni. Egy polgárlegény valahol Délszerbiában katonáskodott és súlyos maláriával tért haza. A betegség nap-nap után gyötörte és bizony a legény elveszítette erejét. Egy alkalommal látogatást tetem ná lukt. Az ajtón nagy betűkkel ez állt: »A Mihály nincs itthon«. Kérdezem, miért írták ezt ki? Agyali naivsággal és mély meggyőződéssel mondja az édesanyja: Hogy a hideglelés ne tanázza még.

A betegségeket egyébként bizonyos cselekedetekkel a természetben beálló rendszeres változások idején meglehet előzni. Például: Első menydörgéskor, vagy az első hóban meghemperegni biztos védekezés sok betegség ellen. Ugyanebből a célból ajánlatos a virágvasárnapi barkából párszemet megenni.

Ha az ember ujholdkor megcsörget a zsebében néhány pénzdarabot, egész hónapban lesz pénze.

Naplemente után kiadni valamit a házból, szerencsétlenséget hoz az egész családra. A tejesasszony naplemente után semmi pénzért sem adna tejet, mert akkor elviszik a »tejhasznot« és a tehén elapaszt. Ha a háziasszony ad ki valamit a házból ilyenkor, felborul a házi béke.

Uj házba nem szabad addig behurcolkodni, amíg egy macskát, vagy kutyát be nem

dobnak az ablakon. Ezek elriasztják a rossz szellemeket és sok bajt elhárítanak a háztól. Vannak olyan házak, ahol a macska nem akar megmaradni. Ilyen esetben a macskát tükörbe nézetjük, azután az orrát a »füstöshöz« dörzsöljük, végül pedig kereszt alakban átbujtatjuk az asztal alatt. Ezzel maradásra kényszerül.

A péntekkel és tizenharmadikával kapcsolatos babonát a falu is ismeri. Ha az asszony pénteken megfésüli a haját, az baj forrása lehet. A házból valamit kiadni ezen a napon legalább is könnyelműség. Ugyancsak nem szabad semmit sem kiadni a házból Luca napján. Tojást ezen a napon falun semmi pénzért sem lehet kapni, hiszen a tyúk menten megszűnne tojni. Ha fekete tyúk nagypénteken kisebbet tojik a szokottnál, az nagy szerencsétlenség előjele. De ha ezt a tojást valaki a hónapjában kikölti, a tojásból lidérc lesz, amely gazdája minden kívánságát teljesíti. Csirkeköltetés alkalmával a tyúk alá páratlan számú tojást kell rakni, a tyúkot szitával leborítani, a szitára pedig férfi alsóruhát rakni hogy a tojások biztosan kikeljenek.

A »mi lesz holnap« a jövő kérdése kinözi a népet. A nagy titok felfedezésére számos babona szolgál. Elsősorban a kártyavető asszony az, aki csalahatatlán a jövő kérdéseiben. Ha a rejtelmes jövő felfedezése közben kiderül, hogy nagy kellemetlenségek, szerencsétlenségek vagy betegségek várnak az emberre, azonnal a vrácsáló asz szonyhoz kell menni, aki »visszacsinálja«. A vrácsálás egyébként a legbiztosabb mód mások életének befolyásolására is. Vrácsálással szerelmes párokká lehet összebarnálni egymásnak teljesen ismeretlen embereket és fordítva, a legszebb egyetértésben élő házastársak is összeveszithetők a vrácsálással. Bosszút állni ez a legjobb mód.

A tulvilági élet rejtélye misztikus hiedelmek forrását képezi. A meghaltak szellemei hazajárnak. A tisztító tűzben szenvedő lélek éjjelenként felkeresi hozzátartozóit és álmukban arra kéri őket mondassanak érte misét, imádkozzanak és jóté-

konykodjanak. Ha a halál hirtelen következett be és az elhunyt nem tudta közölni végakarátát, legelőször visszajön és hozzátartozóinak álmukban elmondja. Az elkárhozott lelkek is visszajárnak és bosszút állanak. Éjjel éktelen csörömpölést csinálnak. A lámpa elalszik, ha átsuhannak a szobán, az ablakok rezegnek, a tányérok összekoccannak, a falra akasztott képek lehullanak. Különösen akkor teszi ezt a szellem, ha a házat eladták és abban már idegenek laknak.

Tizenegyedtől éjjelig a szellemek órája van, megnyílnak a sírok és fehér leplekbe takarva előjönnek a megholtak szellemei. Ilyen időben a világot sem szabad szabadág alatt tartózkodni, mert az ember könnyen a bosszuvágyu szellemek áldozata lehet. Vannak szellemek, amelyek fejtelten ember formájában zargatják az élőket és sokakat az örületbe, vagy a halálba kergetnek. A seprün nyargalódzó boszorkányok ugyancsak sok bajt okozhatnak. Az alvónak mel lére ülnek és elfojtják a lélekzetét. Haragosait elyerik, megkinozzák. Gyakran fekete macska képében támadnak és ilyenkor a macska karmolása életveszélyes.

Az álmoknak elsőrendű szerepet tulajdonít a nép. Az Isten sokszor álmok útján adja tudomására az embernek, amit akar. Gyakran előfordul azonban az is, hogy az elhunyt szülő, rokon vagy jóbarát álmában figyelmeztet a bennünket fenyegető veszélyekre.

Rengeteg szépség és költészet van a bácskai babonákban. Délibábok ezek és néhez élet prózai gondjainak tengerében élő nép lelkének buzavirágai. Sajnos azonban, hogy még előrehaladott századunkban is ilyen babonák szabják meg a nép életét és nem maradnak a költészet síkján, hanem a gyakorlati élet kerékkötői, megrontói lesznek.

A falusi értelmiség és a különböző egyesületek kötelességének tartom a küzdelmet a babonák káros hatása ellen. Ugyanakkor azonban szükségesnek tartom azt — különösen a gyógyítás terén — hogy ha elvettük a néptől a »ráimádkozást«, »mérést« és a vrácsálást, tegyük neki lehetővé hogy a felvilágosításon kívül gyógyszerrel, a Panna néni helyett pedig orvost is kapjon.

»Valahol Angliában« német támadás idején

Igy működik a magyar posta

Budapestről jelentik: Most jelent meg a postavezérgazgatóság jelentése a posta 1939. évi működéséről. A jelentésből kitűnik, hogy a posta személyzete az ország megnekedése folytán 12.529-ről 13.701-re emelkedett. Megtudjuk a jelentésből továbbá, hogy 1939. év végén valamennyi 3000 lakoson felüli községben volt postaszolgálat és az 5000 lakoson felüli községben távbeszélőszolgálat is.

A postamesteri hivatalok száma a megnagyobbodott ország területén 84-gyel emelkedett. A posta forgalmát 375 gépkocsi, 1452 postai kerékpár bonyolítja le. Azonkívül felhasználták a forgalom lebonyolítására 1505 lovat is. 1939-ben a kincstári postahivatalokban 77 postaszállító, a postamesteri hivatalokban 2125 postaszállító és postamester látta el a szállító szolgálatot.

Rendkívül élénk volt az anyaország és Kárpátalja területe között a postaforgalom.

Kárpátalja területére az anyaországból 4 millió 740.000 darab közönséges és 130.785 ajánlott levélposta küldeményt irányítottak. 1939-ben 3.723.867 táviratot továbbítottak,

Hozzávalók:

1/2 liter tej	—21
3 evőkanál cukor	—14
1 cs. Dr. Oetker vanillakrémpor	—12
4 evőkanál víz az elkeveréshez	—
2 tojás	—26
25 deka túró	—35
1/2 citrom héja	—04
1/2 kg. cukrozott nyers gyümölcs	—50

P. 162

Üdítő és tápláló a túróskrém gyümölcscsel.

A tejet a cukorral felfőzzük, levesszük a tűzről, a tojás és vízzel simára elkevert krémport habverővel elverjük benne, újra tűzre tesszük és addig keverjük, míg felfő. A fehérjék kemény habját a még meleg krémhez vegyítjük.

A túró szitán áttörjük, citromhéját adjuk hozzá, a meleg krémet kanálankint elkeverjük benne. A gyümölcsöket üvegtálba rakjuk, a krémet ráöntjük és hidegre tesszük.

*Idősebb receptkönyvet kívánságra ingyen küld: Dr. OETKER A. Budapesti, VIII., Conti-utca 26.

Dr. Oetker vanilliaízű krémpor

amely azonban még mindig 26 százalékkal alatta marad az 1928-as évi csúcsgazdálkodásnak.

A belföldön rendszeres légi járat még nem közlekedett. Légi járat kivétel nélkül

külföldi viszonylatban volt. Figyelemreméltó azonban, hogy a posta már 1939-ben repülőtérszolgálatot teljesített.

Az adóállomások száma kettőre, az adóberendezések száma pedig 13-ra emelkedett.

Közgazdaság

A katonai parancsnokság fokozatosan csökkenti a buza és a tengeri árat

Ajánlatos tudni a készleteken, mert az árakat rövidesen kiegyenlítik a jóval alacsonyabb anyaországi árszínvonallal

Mint a »Délvidék« máig jelentette, a katonai hatóságok a buza árat 28,5, a tengeri árat pedig 25 pengőben rögzítették 100 kg-ként. Illetékes helyről nyert értesülésünk szerint ezeket az árakat, amelyek jóval magasabbak az anyaországi színvonalnál fokozatosan csökkenti a katonai parancsnokság, úgyhogy az árak hétről-hétre esnek, mindaddig, amíg elnem érik az anyaországi árak szintjét. Az anyaországban a buza ára jelenleg 24, a kukoricáé pedig 23 pengő.

Mindenki, aki buza és kukorica készletek felett rendelkezik saját érdekében cselekszik, ha mielőbb értékesíti áruját, nehogy az árak csökkenésével jelentős károsodás érje.

A keresztény magyar ifjuság gazdasági térfoglalása

Bárdossy László miniszterelnök a képviselőházban tartott bemutató beszédének befejezésével

üdvözölte a jól felkészült, lelkes, tanult magyar ifjuságot

és azt a reményét fejezte ki, hogy a fiatalok „hitük erejét, tiszta nemzeti érzésük frissességét akkor is megtartják, ha majd a közügyek intézésének terhe az ő erős vállalkra kerül.” A miniszterelnöknek ez a kijelentése is

a magyar ifjuság boldogulása és gazdasági térfoglalása

felé irányítja a figyelmet. Éppen ezért közérdeklődésre tarthat számot, hogy a Nemzeti Onállósítási Tanács, amely 1937 óta működik, ma már előre nem látott széles keretek között szolgálja a keresztény magyar ifjuság elhelyezkedését, különösen pedig fiatalságunk átvezetését a gazdasági pályákra.

MEGÁLLJÁK HELYUKET AZ ÚJ EGZISZTENCIÁK

Amikor az akció 1937-ben néhai Darányi Kálmán és Fabinyi Tihamér akkori pénzügyminiszter személyes kezdeményezésére

megindult, a főcél az állástalanul maradt magyar intelligenciának gazdasági téren való elhelyezése volt.

Az önállósítási kölcsönök folyósítását inkább erkölcsi, mint anyagi feltételektől tették függővé. Megnyugtató körülmény, hogy az önállósítottak legnagyobb része a gazdasági életben — mint ezt a szakértői ellenérzések eredményei igazolják — jól megállotta a helyét.

Az 1937/38-as költségvetési évben kétmillió pengővel dotálták az Alapot. Ehhez néhány százezer pengős további össze járult magánosok és vállalatok részéről felajánlott adományokból.

A társadalom részéről felajánlott összegekből a főiskolát nem végzett és érettségít sem tett alacsonyabb iskolai képzettségű fiatalok is részesültek.

Az 1938/39-es költségvetési évben szintén kétmillió pengővel szerepelt a költségvetésben a Nemzeti Onállósítási kölcsönökre fordítható összeg. Voltak ezenfelül adományok a társadalom részéről is, de miután ezek a háborús és rendkívüli viszonyok következtében már csökkentek, a kormány to-

vábbi háromszázezer pengővel bővítette az összeget, hogy ilymódon minél szélesebb körben adhasson önellátási kölcsönöket és figyelembe vehesse az országgyarapodással együtt fellépő újabb igényeket.

KITERJESZTETTÉK AZ AKCIÓT

A kölcsönnyújtás feltételeit 1939-ben, majd tavaly is tovább enyhítették. Erre az intézkedésre azért volt szükség, mert a fő- és középiskolai végzettségűek kölcsönkérséseinek száma állandóan csökken, a kisebb képesítésűeké pedig növekedik

— jelenti beszámolójában Fabinyi Tihamér dr. m. kir. titkos tanácsos, a Nemzeti Onállósítási Tanács elnöke.

Az 1939/40. évi másfél esztendő költséghelyettesítési időszakban a Nemzeti Onállósítási Tanács 1176 kérelmezőnek 4 millió 611.098 pengő kölcsönt engedélyezett. Közöttük főiskolai végzettségű volt 136 s ezek 724.000 pengőt kaptak; 144 középiskolai végzettségű részére 1.060.150 pengőt és 896 kisebb képesítésű részére 2.826.948 pengőt engedélyezett a tanács.

Az 1941-es költségvetésben 2 millió 400 ezer pengős hitelkeretet bocsájtott nemzeti önellátási kölcsönök céljára rendelkezésre a törvényhozás. Az államkincstárnak ezenfelül a kormány felhatalmazása alapján további 5 millió pengő kölcsön áll rendelkezésre, úgyhogy

az idén a nemzeti önállósítási kölcsönök céljára felhasználható összeg megközelíti a hét és félmillió pengőt, az akció kezdete óta pedig az ideai hitelkerettel együtt eléri a 17 millió pengőt.

ÚJ KERESZTÉNY MAGYAR KERESKEDELEM SZÜLETIK

Az öt millió pengős kölcsön teljes egészében a visszacsatolt területek keresztény fiatalságának önállósítását szolgálja.

A Kárpátalján 2 millió, a keleti és erdélyi országrészekben 2,5 millió, az első bécsi döntéssel visszakerült országrészen pedig félmillió pengő áll e célra rendelkezésre.

Az összegek nagysága és felhasználása is bizonyítja, hogy az akció lényegesen túlnőtt eredeti keretein és már döntő szerepet játszik az egész országra kiterjedő új magyar keresztény kereskedelem megteremtésében.

A selyemhernyótól a selyemruháig

Féreg... Ez a szó már maga is megve-tést, undort, visszataszító érzést fejez ki a magyar ember fogalomtárában. Valóban, sokan nem tudnak borzongás és idegenkedés nélkül nézni hernyót, kukacot s más hasonló élőlényeket. Lakásban tisztátalanság és betegség, magtárban, kertészetben, gyümölcsösben kár és veszedelem a féreg. Hiarcol is ellene az ember a tudomány és technika minden korszerű fegyverével. És mégis van féreg, melyet nemhogy irtának, de nagy gonddal és körültekintéssel nevelnek, gondoznak, táplálnak. Akinek nincs belőle, beszerzi petéit, kikelti belőle a hernyókat, szerető figyelemmel eteti, neveli őket, mint az értékes baromfit, lábás-jóságot. Minél több ilyen »férgé« van, mennél jobban nő és minél mohóbban fal: annál nagyobb a gazda öröme és haszna. Mert ez a »féreg« a világ legértékesebb férgé: a selyemhernyó.

KINAI VALUTA

Érdekes, hogy tulajdonképpen egy apró, jelentéktelen éjjeli pille: a selyemlepke (tudományos néven: »Bombyx mori«) lárvája termeli az emberi öltözködés egyik legősibb és legdrágább anyagát, mert a selyem emberemlékezet óta kedvelt és becses fényűzési cikk. Értékében, árban semmiféle más ruhaanyag sohasem vetekedhetett vele. Az arany mellett a selyem volt a gazdaság és hatalom legbiztosabb értékmérője. A kínaiak, a világ első selyemhernyótenyésztő népe, az ókorban valutának használták a selyemgubókat. Aki azt képzelte, hogy a valutázat, a pénzrontás és a valuta bűnügy csak a mi korunk találmánya, de-rekasan téved. Az ókori kínai császárok selyemgubókban hajtották be az adót a mezőgazdától; ugyanakkor szigorúan megtiltották a gubó kivitelt. Akit rajtakaptak a »gubókijárláson«, azt drákói kegyetlenséggel megbüntették. A nagyobbarányu valutabüntetés elkövetőjére nyakazás vár. Állami egyedárusítás tárgya volt a gubó, meg a selyemáru s csak az államnak volt joga vele kifelé kereskednie. Hosszu karavánok szállították a selymet Belső-Ázsia égbenyuló hegyein és irdatlan pusztaságain át Indiába, majd nyugatnak: Perzsiába, Szíriába. Végül így került a selyem a Földközi tenger mellékre és Európába. A nyugati világ pedig ilyenképpen, nem csekély részben, egy kis férgecske jóvoltából jutott közelebbi kapcsolatba a mesés Kelettel.

A SELYEMHERNYÓ KIBUJIK A BŐRÉBŐL

A selyemhernyó meghódította Európát; a rajta alapuló ipar később Amerikában is elterjedt és szerte a világon nagy selyemipari központok alakultak, melyek szőttékfonták a különböző ruhadarabokat és divatcikkeket a világ legnemesebb szövetanyagából. Ma már sok tizezer embernek ad megélhetést s egész országok virágzását biztosítja egy kis rut féreg: a selyemlepke lárvája. Tenyésztése a lakosság egyik fontos és hasznos tevékenysége.

Persze, nincsen rózsza tövis nélkül: a selyemhernyótenyésztés is veszélyes és munkába kerül. Igaz, hogy mindenben kezére járnak annak, aki a hernyótenyésztők közé akar lépni; de a tenyésztés helyes berendezése és karbantartása bizony gyakorlatilag dolga és gonddal jár. Legnagyobb fáradság a hernyók etetése eperfalommal. A mikor még éppen csak, hogy kikélték a petéből, keveset esznek. De aztán rohamosan nőnek és nemsokára úgy tűnik, mintha falánkságuk nem ismerne határt. A tenyésztő alig győzi hordani a levelet a lustán rágc-sáló hernyónépségnek. Naponta legalább 8–10-szer kell etetni, ha igazán szépen fejlődött gubókat akarunk. Növekedésük olyan gyors, hogy időnként a szó szoros értelmében ki kell bujniuk a bőrből, mert

szűkké vált számukra és ujjal, kényelmesebbel cserélik fel. Ez a vedlés, a tenyész-tés folyamán négyszer ismétlődik. Az utolsó vedlés után már szinte hihetetlen mennyiségű levelet pusztít a hernyó, de ennek csak örül a gazda, mert tudja, hogy az állat most már »selyemre eszik«: most fejlődnek selyemmirigyei.

EGY KILOMÉTERES SELYEMSZÁL A GUBÓN

Körülbelül egy hónapig tart a dözsölés az eperfalevelben. Aztán a hernyók megelégedik a lukulluzsi étet és behámozódnak. Működésbe lépnek a selyemmirigyek és a bábállapotba merevülő hernyó testét csakhamar finom selyemfonálból álló burkolat zárja körül. Most érkezett el a perc, amikor a hernyónak meg kell halnia, hogy selymével az embert szolgálhassa. Igaz: megengedik, hogy a gubók egy részéből kibujjék a pille; de csak annyi, amennyi éppen az utódok biztosításához szükséges. A

többiben idejekorán meg kell ölni a bábót, mert a kibuvó pille tönkreteszi a selyemburkolatot. A gubók forró vízbe vagy gőzbe kerülnek; a hőség végez a bábbal; ugyanakkor feloldja a selyemszöveteket összetartó anyagot. Ezután kefékkel, seprőkkel veregetik a gubókat, hogy megtalálják a selyemszál végét és annál fogva le-gombolyítják róluk a selymet. Egy gubó körülbelül 800–1000 méter hosszú selyemszál ad. A szálakat langyos szappanlében megtisztítjuk; 4–18 gubó szál végét össze-fogva felmottolják; ez a selyemipar nyers anyaga, a szálselyem vagy grége. Ezt aztán fonállá sodorják s különböző vegyi és mechanikai eljárások után végül megkapják a selyemfonalat, melyből a selyemszövet és a selyemáru készül.

A tudomány már sok kísérletet végzett a selyem pótlására. De sem a műselyem, sem más, hasonló kísérletek nem tudták végkép lejártni a természetes selyem tekintélyét. Igaz, hogy a műselyem sok tekintetben eredményesen versenyez vele és a pompás anyagokat készítő műselyemipar ma már gazdasági világhatalom. De a világ legdrágább és legnemesebb ruhaanyagának »gyárosa« még ma is csak egy kis féreg: a selyemhernyó...

Vidám sorok

Mesék a népről

Argumentum

Az öreg paraszt, miután súlyosabb nun kára már nem igen telik az erejéből, családja tehénkéjét legelteti kinn a réten. Közben kicsit elnyomja a buzdóság, no, szóval hát úgy egy órácskát elszunnyadt. A tehénke pedig nem érezvén magán a gazda szemét, mi okosabbat tehessen, szépen átrándult a szomszéd szérűskertjébe, ahol frissen vágott szénából gyönyörűen rakott kazal hivatott. S bizony, mit tagadjuk, belepákosztoskodott.

Hű, micsoda házsártott csinált ebből az egyszerű kis kázusból a szomszéd. Lám, még a bíró elé is becitáltatta szegény, hóférszakállu öreg parasztot.

A bíró előtt a szomszéd előadja, hogy a tehén jogtalanul betört a szérűs kertbe. Az okozott kárt pedig 80 pengőre becsüli.

A bíró előtt a szomszéd előadja, hogy a adatait.

— No, öregem, mondja csak, hány éves maga?

— Tíz esztendő volnék.

— Micsoda, tizesztendő? Csak nem képzeled, hogy a maga ösz szakála mellett ezt bárki is elhiszi majd magának?! Ne viccelődjünk a bírósággal!

— Hát kérem, az én tíz esztendőmet még mindig könnyebb elhinni, mint azt, hogy az én kis tehénkém egy óra alatt 80 pengő ára szénát evett meg a szomszéd kazaljából!

Csak tapintatosan

A gömöriek tudvalevőleg nem tulságosan bőbeszédűek. Régóta ismeretes az az anekdóta a gömörmegyei emberről, akiből darabonként kellett kiszedni, hogy hát hóvávalósi is:

— Tyiba.

— Miféle Tyiba?

— Batyiba.

— Hát mán miféle Batyiba?

— Szombatyiba.

— Jó, jó, de miféle Szombatyiba?

— Maszombatyiba.

— Ejnye, hát ilyen hely nincs is széles Magyarországon.

— Hát az áldóját az urnak, mán mindent a szájába rágnak? Hát mi másba való vónék, mint Rimaszombatyiba...

Nos hát ebben a Gömörben volt birto-ka, kastélya Málnoky Pétereknek. Az asszony több időt töltött Ischlben s amikor hazafelé készülődött, sürgönyözött az ispánjának, hogy ekkor meg ekkor jöjjön ki elébe a vonathoz. Megérkezik Málnokyné s megkérdi az ispánt, hogy miattal távol volt, történt-e valami nevezetesebb dolog otthon?

— Nem igen történt, kérem alássan... Legföljebb tán, hogy a nagyságos asszony kiskutyája, a Fifi, elhalálozott.

— S ez magának semmi? Szegény kis állat! És mibe hunyt el?

— Szegényke, ottégett, amikor az istállók leégtek.

— Micsoda? Az istállók leégtek? S mi lett a lovakkal?

— Hát biz, az igazat megvallva, ottégték azok is, meg a kocsik is.

— Hát ez szörnyű! És hogy történt a tüzeset?

— Ugy kérem, hogy a kastélyból egy szikra rápattant az istálló fedelére.

— Micsoda? Csak nem akarja azt mondani, hogy a kastély is leégett?

— De éppe, ahogy mondani teccett.

— Rettenetes. És hogy üthetett ki ott tűz?

— Teccik tudni, a' csak úgy történt, hogy a nagyságos ur ravatala körül kigyulladtak a gyertyák és felgyújtották a fekete kárpitokat.

— Kinek a ravatala körül? Az uramé? Az Istenért, csak nem halt meg az uram?

— De bizony, kérem, akkurátusan meghalálozott az! Mégpedig úgy, hogy öngyilkossá vált — az Isten nyugosztalja szegényt!

— amikor megtudta, hogy a bankárja csődbe ment s hogy ennél fogva eluszott a nagyságos urék egész vagyona.

— S engem minderről nem értesítettek?

— Gondoltuk, kérem, idejében megtetszik ezt még tudni, ha haza is tér a nagyságos asszony...

DÉLVIDÉK

politikai napilap

Kiadó és laptulajdonos:

Illés Sándor főszerkesztő

Felelős szerkesztő Muhi János

Szerkesztőség és kiadóhivatal Zombor, Csihás Benő uca 3.

Nyomatott Bosnyák József körforgógépén